

BỘ CÔNG THƯƠNG

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 5 8 4 4/TTr-BCT

Hà Nội, ngày 24 tháng 8 năm 2023

TỜ TRÌNH

**Về Dự thảo Quyết định thay thế Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg
ngày 30 tháng 6 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ quy định
về cơ chế điều chỉnh mức giá bán lẻ điện bình quân**

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Bộ Công Thương kính trình Thủ tướng Chính phủ Dự thảo Quyết định thay thế Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg ngày 30 tháng 6 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ quy định về cơ chế điều chỉnh mức giá bán lẻ điện bình quân (Dự thảo Quyết định) như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH

Thực hiện cơ chế điều chỉnh giá điện theo quy định tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg, trong các năm 2017 - 2023, giá bán điện được điều chỉnh 03 lần: (i) tăng giá điện 6,08% lên 1.720,65 đồng/kWh, áp dụng từ ngày 01 tháng 12 năm 2017; (ii) tăng giá điện 8,36% lên mức 1.864,44 đồng/kWh, áp dụng từ ngày 20 tháng 3 năm 2019; (iii) tăng giá điện 3% lên mức 1.920,37 đồng/kWh, áp dụng từ ngày 04 tháng 5 năm 2023. Các nguyên tắc và cơ chế được phê duyệt tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg đã tạo cơ sở pháp lý cho việc điều hành linh hoạt, hiệu quả giá bán điện; giá bán điện đã được điều chỉnh kịp thời khi có sự biến động của các thông số đầu vào cơ bản (gồm: giá nhiên liệu, tỷ giá ngoại tệ và cơ cấu sản lượng điện phát) một cách rõ ràng và minh bạch.

Thực hiện Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Điện lực, ngày 08 tháng 11 năm 2013, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 63/2013/QĐ-TTg quy định về lộ trình, các điều kiện và cơ cấu ngành điện để hình thành và phát triển các cấp độ thị trường điện lực tại Việt Nam (Quyết định số 63/2013/QĐ-TTg).

Thực hiện Quyết định số 63/2013/QĐ-TTg, ngày 10 tháng 8 năm 2015, Bộ Công Thương ban hành Quyết định số 8266/QĐ-BCT phê duyệt Thiết kế chi tiết Thị trường bán buôn điện cạnh tranh tại Việt Nam (Quyết định số 8266/QĐ-BCT). Theo quy định tại Quyết định số 8266/QĐ-BCT, Thị trường bán buôn điện tại Việt Nam được thực hiện theo cơ chế nhiều người mua - nhiều người bán. Bên mua điện trong Thị trường bán buôn điện cạnh tranh bao gồm 05 Tổng công ty Điện lực, Công ty Mua bán điện (mua điện từ các nhà máy không tham gia thị trường bán buôn điện cạnh tranh), khách hàng sử dụng điện lớn và Đơn vị mua

buôn điện mới được phép tham gia thị trường bán buôn điện cạnh tranh. Như vậy, khi vận hành thị trường bán buôn điện cạnh tranh hoàn chỉnh từ năm 2019, chi phí mua điện hàng năm từ các nhà máy điện trực tiếp tham gia thị trường điện được tính là chi phí mua điện của các Tổng công ty Điện lực; chi phí mua điện hàng năm từ các nhà máy điện gián tiếp tham gia thị trường điện được tính là chi phí mua điện của Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN). Vì vậy, cần thiết phải bổ sung quy định cụ thể về để phản ánh chi phí mua điện của EVN và các Tổng công ty Điện lực từ các đơn vị phát điện.

Trong quá trình làm việc với Thanh tra Chính phủ về kiểm tra việc điều chỉnh giá điện năm 2019, Thanh tra Chính phủ đã trao đổi với Bộ Công Thương về việc hoàn thiện cơ chế điều chỉnh mức giá bán lẻ điện tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg. Căn cứ ý kiến trao đổi của Thanh tra Chính phủ, căn cứ ý kiến góp ý của các Bộ, cơ quan liên quan, Bộ Công Thương đã hoàn thiện Dự thảo Quyết định và trình Thủ tướng Chính phủ tại Tờ trình số 8751/TTr-BCT ngày 15 tháng 11 năm 2019.

Ngày 25 tháng 12 năm 2019, Văn phòng Chính phủ có Công văn số 11731/VPCP-KTN thông báo ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Vương Đình Huệ về Dự thảo Quyết định, theo đó yêu cầu Bộ Công Thương nghiên cứu, tiếp thu kết luận thanh tra của Thanh tra Chính phủ về điều chỉnh giá điện, phương pháp tính giá điện để hoàn thiện Dự thảo Quyết định theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Công văn số 6060/VPCP-KTTH ngày 09 tháng 7 năm 2019. Ngày 25 tháng 3 năm 2020, Thanh tra Chính phủ có Báo cáo số 85/BC-TTCP (văn bản mật) báo cáo Thủ tướng Chính phủ về kết quả kiểm tra việc điều chỉnh mức giá bán điện thời điểm ngày 20 tháng 3 năm 2019. Ngày 10 tháng 8 năm 2021, Thanh tra Chính phủ có Công văn số 1398/TTCP-V.I thông báo giải mật Báo cáo số 85/BC-TTCP. Trong quá trình trước và sau khi công bố kết luận kiểm tra, Bộ Công Thương đã chủ động tổ chức họp trao đổi với EVN, Bộ Tài chính, tiếp thu ý kiến của Thanh tra Chính phủ để hoàn thiện Dự thảo Quyết định, bao gồm các nội dung về:

- Quy định cụ thể phương pháp tính giá điện căn gắn với giá thành sản xuất kinh doanh điện;
- Quy định cụ thể về hồ sơ phương án giá điện mà EVN trình hằng năm.

Mặt khác, trong quá trình xem xét đề xuất điều chỉnh giá điện của EVN năm 2022 và 2023, Thường trực Chính phủ có ý kiến về việc giá điện cần điều chỉnh theo lộ trình, tránh gập cục. Tại Thông báo số 49/TB-VPCP ngày 16 tháng 4 năm 2023 của Văn phòng Chính phủ, Thường trực Chính phủ đã giao Bộ Công Thương khẩn trương nghiên cứu, đề xuất cụ thể việc sửa đổi Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg theo hướng có thể điều chỉnh giá điện nhiều lần trong năm.

Với các lý do nêu trên việc nghiên cứu xây dựng Dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ quy định về cơ chế điều chỉnh mức giá bán lẻ điện bình quân (thay thế Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg) là cần thiết.

II. MỤC ĐÍCH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH

1. Mục đích

Việc xây dựng Dự thảo Quyết định nhằm mục đích sửa đổi, bổ sung các quy định về xác định chi phí mua điện trên thị trường bán buôn điện cạnh tranh, xác định các thông số của giá bán lẻ điện bình quân trong cơ chế điều chỉnh giá điện và xây dựng cơ chế điều chỉnh giá điện theo lộ trình.

2. Quan điểm xây dựng Dự thảo Quyết định

1. Bảo đảm tuân thủ và phù hợp với các quy định của Luật Điện lực, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Điện lực và các văn bản pháp luật có liên quan.

2. Kế thừa các nội dung còn phù hợp của Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg và sửa đổi, bổ sung các quy định cho phù hợp với thực tế, đảm bảo việc điều chỉnh giá bán lẻ điện bình quân được thực hiện công khai, minh bạch, khả thi.

3. Quy định chi tiết các điều, khoản mà Luật Điện lực và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Điện lực giao cho Thủ tướng Chính phủ về điều chỉnh giá điện.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH

- Ngày 05 tháng 10 năm 2018, Bộ trưởng Bộ Công Thương đã có Quyết định số 3589/QĐ-BCT về việc thành lập Tổ soạn thảo Quyết định sửa đổi, bổ sung một số điều của Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg ngày 30 tháng 6 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ quy định về cơ chế điều chỉnh mức giá bán lẻ điện bình quân. Thành viên của Tổ soạn thảo gồm có đại diện của Văn phòng Chính phủ, Bộ Công Thương, Bộ Tài chính, Bộ Tư pháp và EVN.

- Ngày 21 tháng 02 năm 2019, Bộ Công Thương đã có Công văn số 1040/BCT-ĐTĐL gửi các Bộ, ngành liên quan để lấy ý kiến góp ý cho Dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg. Thực hiện quy định tại điểm d khoản 2 Điều 97 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 về việc “đăng tải toàn văn dự thảo Quyết định trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ và cổng thông tin điện tử của cơ quan chủ trì soạn thảo dự thảo Quyết định trong thời hạn ít nhất là 60 ngày để các cơ quan, tổ chức, cá nhân góp ý kiến”, Dự thảo Quyết định đã được đăng trên trang thông tin điện tử của Chính phủ, Bộ Công Thương để các cơ quan tổ chức, cá nhân tham gia ý kiến.

- Sau khi nhận được các ý kiến góp ý từ các Bộ, ngành và đơn vị có liên quan (tại các Công văn số 997/EVN-TCKT ngày 01 tháng 3 năm 2019 của EVN, Công

văn số 795/BTP-PLDSKT ngày 11 tháng 3 năm 2019 của Bộ Tư pháp, Công văn số 0543/PTM-PC ngày 26 tháng 3 năm 2019 của Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam và Công văn số 4446/BTC-QLG ngày 16 tháng 4 năm 2019 của Bộ Tài chính), Bộ Công Thương đã chỉnh lý Dự thảo Quyết định theo các ý kiến góp ý.

- Ngày 30 tháng 10 năm 2019, Bộ Công Thương có Công văn số 8241/BCT-ĐTĐL gửi Bộ Tư pháp đề nghị thẩm định Dự thảo Quyết định.

- Ngày 13 tháng 11 năm 2019, Bộ Tư pháp đã có ý kiến thẩm định về Dự thảo Quyết định tại Báo cáo số 238/BC-BTP.

- Tiếp thu ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp, ngày 15 tháng 11 năm 2019, Bộ Công Thương đã có Tờ trình số 8751/TTr-BCT trình Thủ tướng Chính phủ Hồ sơ Dự thảo Quyết định.

- Ngày 25 tháng 12 năm 2019, Văn phòng Chính phủ có Công văn số 11731/VPCP-KTN thông báo ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Vương Đình Huệ về Dự thảo Quyết định, theo đó yêu cầu Bộ Công Thương nghiên cứu, tiếp thu kết luận thanh tra của Thanh tra Chính phủ về điều chỉnh giá điện, phương pháp tính giá điện để hoàn thiện Dự thảo Quyết định theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Công văn số 6060/VPCP-KTTH ngày 09 tháng 7 năm 2019 và lấy ý kiến của đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các cơ quan, tổ chức có liên quan về Dự thảo Quyết định

- Ngày 25 tháng 3 năm 2020, Thanh tra Chính phủ có Báo cáo số 85/BC-TTTP (văn bản mật) báo cáo Thủ tướng Chính phủ về kết quả kiểm tra việc điều chỉnh mức giá bán điện thời điểm ngày 20 tháng 3 năm 2019. Ngày 10 tháng 8 năm 2021, Thanh tra Chính phủ có Công văn số 1398/TTCP-V.I thông báo giải mật Báo cáo số 85/BC-TTTP.

- Bộ Công Thương đã nghiên cứu, hiệu chỉnh Dự thảo Quyết định trên cơ sở các ý kiến của Thanh tra Chính phủ, ngày 23 tháng 9 năm 2022, Bộ Công Thương đã có Công văn số 5670/BCT-ĐTĐL gửi các Bộ, ngành liên quan để lấy ý kiến góp ý cho Dự thảo Quyết định và đồng thời Dự thảo Quyết định cũng được đăng trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ, của Bộ Công Thương để lấy ý kiến rộng rãi người dân và khách hàng sử dụng điện.

- Tính đến ngày 31 tháng 12 năm 2022, Bộ Công Thương đã nhận được 66 văn bản góp ý của các Bộ ngành, cơ quan, tổ chức liên quan; không nhận được ý kiến góp ý từ tổ chức, cá nhân qua website.

Bộ Công Thương đã chỉnh lý Dự thảo Quyết định theo các ý kiến góp ý từ các Bộ, ngành, cơ quan, tổ chức liên quan.

- Ngày 30 tháng 11 năm 2022, Văn phòng Chính phủ có Thông báo số 151/TB-VPCP về kết luận của Thường trực Chính phủ về giải pháp điều hành giá

điện trong thời gian tới, trong đó Thường trực Chính phủ đã có ý kiến về việc điều chỉnh giá điện theo lộ trình, tránh giật cục.

- Ngày 16 tháng 4 năm 2023, Văn phòng Chính phủ có Thông báo số 49/TB-VPCP thông báo kết luận của Thường trực Chính phủ tại cuộc họp về phương án điều chỉnh giá bán lẻ điện bình quân năm 2023 ngày 12/4/2023, theo đó Thường trực Chính phủ có ý kiến việc điều chỉnh giá điện cần theo lộ trình từng bước phù hợp và giao Bộ Công Thương khẩn trương nghiên cứu, đề xuất cụ thể việc sửa đổi Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg theo hướng có thể điều chỉnh giá điện nhiều lần trong năm.

- Ngày 31 tháng 5 năm 2023, EVN có Công văn số 2879/EVN-TCKT gửi Bộ Công Thương đề xuất nội dung sửa đổi Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg. Căn cứ ý kiến chỉ đạo của Thường trực Chính phủ, ý kiến đề xuất của EVN, Bộ Công Thương đã hiệu chỉnh Dự thảo Quyết định. Để đảm bảo phản ánh ý kiến chỉ đạo của Thường trực Chính phủ, Dự thảo Quyết định sau khi hiệu chỉnh có một số nội dung chính thay đổi so với so với Dự thảo đã lấy ý kiến rộng rãi tháng 9/2022. Vì vậy, ngày 13 tháng 7 năm 2023, Bộ Công Thương đã có Công văn số 4583/BCT-ĐTĐL gửi lấy ý kiến (lần 2) một số Bộ, cơ quan liên quan về Dự thảo Quyết định, bao gồm Bộ Tài chính, Bộ Tư pháp, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, EVN. Ngày 10 tháng 8 năm 2023, Bộ Công Thương đã có Công văn số 5297/BCT-ĐTĐL gửi một số Bộ, cơ quan liên quan đôn đốc việc gửi ý kiến về Dự thảo Quyết định.

- Bộ Công Thương đã nhận được ý kiến góp ý của Bộ Tư pháp (Công văn số 3455/BTP-PLDSKT ngày 03 tháng 8 năm 2023), Bộ Kế hoạch và Đầu tư (Công văn số 6360/BKHĐT-KTCNDV ngày 08 tháng 8 năm 2023), Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp (Công văn số 1647/UBQLV-NL ngày 10 tháng 8 năm 2023) và EVN (Công văn số 4827/EVN-TCKT ngày 16 tháng 8 năm 2023). Bộ Tài chính và Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam chưa gửi ý kiến.

- Ngày ... tháng ... năm 2023, Bộ Công Thương có Công văn số gửi Bộ Tư pháp đề nghị thẩm định Dự thảo Quyết định.

- Ngày ... tháng ... năm 2023, Bộ Tư pháp đã có ý kiến thẩm định về Dự thảo Quyết định tại Văn bản số

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO QUYẾT ĐỊNH

1. Bố cục

Dự thảo Quyết định gồm 09 Điều, cụ thể:

- Điều 1 về phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng;
- Điều 2 về giải thích từ ngữ;
- Điều 3 về nguyên tắc điều chỉnh giá bán điện bình quân;

- Điều 4 về phương pháp lập giá bán điện bình quân năm;
- Điều 5 về cơ chế điều chỉnh giá bán điện bình quân hằng năm;
- Điều 6 về cơ chế điều chỉnh giá bán điện bình quân trong năm;
- Điều 7 về kiểm tra, giám sát;
- Điều 8 về tổ chức thực hiện;
- Điều 9 về hiệu lực thi hành.

2. Nội dung cơ bản của Dự thảo Quyết định

Nội dung của Dự thảo Quyết định được xây dựng trên cơ sở kế thừa những quy định còn phù hợp của Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg và sửa đổi, bổ sung một số nội dung cho phù hợp với thực tế và các chỉ đạo của Chính phủ, cụ thể như sau:

a) Sửa đổi, bổ sung các điều khoản phản ánh việc mua bán điện trong Thị trường bán buôn điện cạnh tranh có nhiều người mua, nhiều người bán; sửa đổi, bổ sung công thức xác định giá bán lẻ điện bình quân theo ý kiến của Thanh tra Chính phủ, cụ thể:

- Bổ sung định nghĩa về Bên mua điện và Bên bán như sau:

“3. Bên mua điện là Tập đoàn Điện lực Việt Nam và các Tổng công ty Điện lực.

4. Bên bán điện là các đơn vị phát điện, tổ chức, cá nhân thực hiện hợp đồng mua bán điện có ký hợp đồng mua bán điện với Bên mua điện.”

- Sửa đổi, bổ sung Điều 4 về phương pháp lập giá bán điện bình quân cho phù hợp với thiết kế Thị trường bán buôn điện cạnh tranh; sửa đổi, bổ sung công thức xác định giá bán lẻ điện bình quân tại khoản 2 Điều 4 để bổ sung quy định về các khoản giảm trừ doanh thu, quy định xác định giá điện gắn với giá thành theo ý kiến của Thanh tra Chính phủ (thông qua quy định về xem xét các khoản chi phí chưa được tính vào giá điện căn cứ Báo cáo tài chính đã được kiểm toán), cụ thể quy định tại Điều 4 Dự thảo Quyết định như sau:

“Điều 4. Phương pháp lập giá bán điện bình quân năm

1. Giá bán điện bình quân năm được lập trên cơ sở chi phí khâu phát điện, chi phí mua các dịch vụ truyền tải điện, phân phối - bán lẻ điện, điều độ hệ thống điện và điều hành giao dịch thị trường điện lực, chi phí điều hành - quản lý ngành, chi phí khác được phân bổ và chỉ bao gồm những chi phí phục vụ trực tiếp cho việc sản xuất, cung ứng điện của năm N và lợi nhuận định mức của Tập đoàn Điện lực Việt Nam để đảm bảo khả năng vận hành, cung ứng điện và đáp ứng nhu cầu đầu tư theo kế hoạch được duyệt.

2. Giá bán lẻ điện bình quân năm N (G_{BQ}) được xác định theo công thức sau:

$$G_{BQ} = \frac{C_{PD} + C_{TT} + C_{PP-BL} + C_{chung} + C_{DD} - GT + LN}{A_{TP}} + \frac{C_{khac}}{A_{TP}}$$

Trong đó:

a) C_{PD} : Tổng chi phí khâu phát điện năm N (đồng), được xác định theo công thức sau:

$$C_{PD} = C_{MD} + C_{HTPT} + C_{NK} + C_{DVPT}$$

Trong đó:

C_{MD} : Tổng chi phí mua điện của Bên mua điện từ Bên bán điện trong năm N (đồng);

C_{HTPT} : Tổng chi phí năm N của các nhà máy thủy điện chiến lược đa mục tiêu và hạch toán phụ thuộc tham gia gián tiếp thị trường điện (đồng);

C_{NK} : Tổng chi phí nhập khẩu điện năm N (đồng);

C_{DVPT} : Tổng chi phí các nhà máy điện cung cấp dịch vụ phụ trợ hệ thống điện năm N (đồng).

b) C_{TT} : Tổng chi phí mua dịch vụ truyền tải điện năm N (đồng);

c) C_{PP-BL} : Tổng chi phí mua dịch vụ phân phối - bán lẻ điện năm N (đồng);

d) C_{chung} : Tổng chi phí điều hành - quản lý ngành năm N (đồng);

đ) C_{DD} : Tổng chi phí mua dịch vụ điều độ hệ thống điện và điều hành giao dịch thị trường điện lực năm N (đồng);

e) GT : Các khoản giảm trừ doanh thu năm N được xác định trên cơ sở số liệu tại Báo cáo tài chính đã được kiểm toán (đồng);

g) LN : Lợi nhuận định mức cho sản xuất kinh doanh điện năm N của Tập đoàn Điện lực Việt Nam, được xác định căn cứ tỷ suất lợi nhuận trên vốn chủ sở hữu và giá trị vốn chủ sở hữu cho sản xuất kinh doanh điện của Tập đoàn Điện lực Việt Nam theo Báo cáo tài chính (đồng);

h) C_{khac} : Các khoản chi phí khác chưa được tính vào giá điện (đồng) bao gồm: chênh lệch tỷ giá trong thực hiện hợp đồng mua bán điện của các đơn vị phát điện; lỗ hoạt động sản xuất kinh doanh điện và các chi phí khác chưa được tính vào giá bán lẻ điện được xác định căn cứ Báo cáo tài chính đã được kiểm toán. Tập đoàn Điện lực Việt Nam đề xuất phương án phân bổ các khoản chi phí này, báo cáo Bộ Công Thương chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính và Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định.

i) A_{TP} : Tổng sản lượng điện thương phẩm dự kiến cho năm N (kWh)."

b) Sửa đổi, bổ sung nguyên tắc điều chỉnh giá bán điện bình quân hàng năm tại Điều 3 Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg để làm minh bạch hơn cơ chế điều

chỉnh và thực hiện chỉ đạo của Thường trực Chính phủ về xây dựng cơ chế điều chỉnh giá điện theo lộ trình, cụ thể như sau:

- Quy định cụ thể thời điểm của các căn cứ để xây dựng giá bán lẻ điện bình quân hằng năm. Mặt khác, để đảm bảo việc điều chỉnh giá điện theo lộ trình, tránh giạt cục (theo chỉ đạo của Thường trực Chính phủ), mức điều chỉnh thực tế có thể không cao bằng so với phương án xây dựng và so với kết quả rà soát, kiểm tra của cơ quan nhà nước có thẩm quyền để đảm bảo giảm thiểu ảnh hưởng đến kinh tế vĩ mô và sản xuất của doanh nghiệp cũng như đời sống của người dân. Khi mức điều chỉnh thực tế khác so với mức tính toán sẽ không xác định được bộ số liệu thông số đầu vào tương ứng với mức điều chỉnh thực tế, ngoài ra, sẽ có nhiều khoản chi phí chưa được tính đầy đủ hoặc chưa được tính vào giá điện. Vì vậy Dự thảo Quyết định quy định không so sánh sự biến động thông số đầu vào ở thời điểm tính toán so với thông số sử dụng để xác định giá bán điện bình quân hiện hành mà chỉ so sánh kết quả tính toán giá bán điện bình quân ở các thời điểm đã quy định (tính giá hằng năm hoặc giá hằng quý) so với giá bán điện bình quân hiện hành để xem xét việc điều chỉnh, đồng thời quy định khi cập nhật giá điện hằng quý thì ngoài việc cập nhật theo chi phí phát điện như quy định hiện hành sẽ cập nhật thêm cả các khoản chi phí chưa được tính vào giá điện. Cụ thể các nội dung trên được quy định tại khoản 1 và khoản 2 Điều 3 Dự thảo Quyết định như sau:

“1. Hằng năm, sau khi kiểm tra chi phí sản xuất kinh doanh điện năm N-2 của Tập đoàn Điện lực Việt Nam, giá bán điện bình quân năm N được xem xét, điều chỉnh theo biến động khách quan thông số đầu vào của tất cả các khâu (phát điện, truyền tải điện, phân phối - bán lẻ điện, điều độ hệ thống điện và điều hành giao dịch thị trường điện lực, điều hành - quản lý ngành).

2. Trong năm, giá bán điện bình quân được xem xét điều chỉnh trên cơ sở cập nhật chi phí khâu phát điện theo thông số đầu vào cơ bản trong khâu phát điện và các khoản chi phí khác chưa được tính vào giá điện.”

- Để minh bạch hơn việc điều chỉnh giảm giá điện, Dự thảo Quyết định quy định cụ thể tỷ lệ % giá bán lẻ điện bình quân tính toán giảm so với hiện hành thì mới thực hiện điều chỉnh giảm giá điện, tránh gây lãng phí nguồn lực khi mức giảm nhỏ cũng thực hiện điều chỉnh giá theo ý kiến góp ý của một số đơn vị, theo đó khi giá bán lẻ điện bình quân tính toán giảm từ 1% trở lên so với giá bán điện bình quân hiện hành thì mới thực hiện giảm giá điện (khoản 3 Điều 3 Dự thảo Quyết định).

- Đối với điều chỉnh tăng giá điện, Dự thảo Quyết định giữ nguyên mức điều chỉnh từ 3% trở lên so với hiện hành thì giá điện được xem xét điều chỉnh tăng như quy định tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg theo ý kiến góp ý của một số đơn vị. Việc điều chỉnh tăng giá điện có tác động ảnh hưởng tới kinh tế vĩ mô, sản xuất của doanh nghiệp và đời sống của người dân. Nếu ở mức tăng thấp hơn đã

cân nhắc xem xét điều chỉnh thì có thể gây xáo trộn tâm lý của doanh nghiệp và người dân, tạo dư luận không tốt.

- Thực hiện chỉ đạo của Thường trực Chính phủ tại Thông báo số 49/TB-VPCP ngày 16 tháng 4 năm 2023 của Văn phòng Chính phủ về việc giao Bộ Công Thương nghiên cứu, đề xuất cụ thể việc sửa đổi Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg theo hướng có thể điều chỉnh giá điện nhiều lần trong năm và các chỉ đạo của Thường trực Chính phủ về việc điều chỉnh giá điện theo lộ trình, tránh giạt cục, Dự thảo Quyết định đề xuất rút ngắn chu kỳ điều chỉnh giá điện từ 06 tháng xuống 03 tháng tại khoản 5 Điều 3 Dự thảo Quyết định. Quy định này giúp việc điều hành giá điện linh hoạt, hiệu quả hơn với tình hình kinh tế vĩ mô ở từng giai đoạn.

c) Quy định về các cơ chế điều chỉnh giá điện hàng năm và trong năm được cụ thể hóa tại Điều 5, Điều 6 Dự thảo Quyết định, trong đó:

- Về thẩm quyền liên quan các mức điều chỉnh tăng giá: giữ nguyên như quy định tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg, theo đó EVN tự quyết định (khi điều chỉnh giảm hoặc tăng ở dưới mức 5%); Bộ Công Thương có văn bản chấp thuận để EVN thực hiện (tăng từ 5% đến dưới 10%); Thủ tướng Chính phủ có ý kiến (tăng từ 10% trở lên hoặc ngoài khung giá hoặc ảnh hưởng đến kinh tế vĩ mô).

- Bổ sung vai trò của Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp trong quá trình kiểm tra, rà soát phương án giá điện do EVN xây dựng.

- Quy định cụ thể về hồ sơ và phương thức nộp hồ sơ phương án giá bán lẻ điện theo ý kiến của Thanh tra Chính phủ, bao gồm các báo cáo, thuyết minh và nguyên tắc tính toán, bảng tổng hợp tính toán và báo cáo đánh giá ảnh hưởng của việc tăng giá điện đến chi phí mua điện của khách hàng sử dụng điện, cụ thể tại khoản 2 Điều 5 và khoản 2 Điều 6 Dự thảo Quyết định.

d) Về kiểm tra chi phí sản xuất kinh doanh điện hàng năm của EVN, ngoài việc quy định Bộ Công Thương chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính, Dự thảo Quyết định quy định cụ thể thành phần của một số Bộ, cơ quan, tổ chức có liên quan (bao gồm Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam) tham gia Đoàn kiểm tra thay vì việc “có thể mời” như quy định tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg để đảm bảo sự xem xét khách quan, toàn diện trên nhiều lĩnh vực từ các Bộ, ngành, cơ quan, tổ chức khác nhau đối với giá thành sản xuất kinh doanh điện của EVN (khoản 1 Điều 7 Dự thảo Quyết định).

đ) Về tổ chức thực hiện, Dự thảo Quyết định có một số điểm mới so với Quyết định 24/2017/QĐ-TTg như sau:

- Bổ sung, làm rõ trách nhiệm Bộ Công Thương, Bộ Tài chính, Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp và EVN phải thực hiện, phù hợp với các nội dung đã quy định trước đó.

- Bổ sung trách nhiệm của Tổng cục Thống kê trong việc đánh giá tác động của việc điều chỉnh giá bán lẻ điện bình quân đến các chỉ số giá tiêu dùng (CPI), chỉ số giá sản xuất (PPI) và tổng sản phẩm quốc nội (GDP) để minh bạch hơn quy trình điều chỉnh giá điện. EVN có trách nhiệm cung cấp các số liệu có liên quan để Tổng cục thống kê đánh giá tác động của việc điều chỉnh giá bán lẻ điện bình quân đến CPI, PPI và GDP.

- Trong các năm 2020 và 2021, do tác động nặng nề của dịch COVID-19, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Công Thương và EVN thực hiện việc hỗ trợ giảm giá điện, giảm tiền điện cho các khách hàng bị ảnh hưởng bởi dịch COVID-19. Để các đơn vị có liên quan có cơ sở thực hiện đối với những trường hợp tương tự phát sinh sau này, Dự thảo Quyết định bổ sung quy định chung về trường hợp Chính phủ hoặc Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo nghiên cứu, xây dựng phương án hỗ trợ giảm tiền điện, cụ thể tại khoản 5 Điều 8 Dự thảo Quyết định như sau:

“5. Trường hợp Chính phủ hoặc Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo nghiên cứu, xây dựng phương án hỗ trợ giảm tiền điện:

- Tập đoàn Điện lực Việt Nam xây dựng phương án hỗ trợ giảm tiền điện theo chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và trình Bộ Công Thương, Bộ Tài chính, Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp;

- Bộ Công Thương chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính, Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp kiểm tra phương án hỗ trợ giảm tiền điện của Tập đoàn Điện lực Việt Nam, báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ;

- Căn cứ ý kiến bằng văn bản của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công Thương hướng dẫn Tập đoàn Điện lực Việt Nam bằng văn bản hành chính để thực hiện hỗ trợ giảm tiền điện.”

Dự thảo Quyết định không làm phát sinh thủ tục hành chính và đã quy định cụ thể về thời hạn EVN nộp các báo cáo, thời hạn các Bộ, cơ quan liên quan gửi ý kiến góp ý và thời hạn trả lời của Bộ Công để đảm bảo sự minh bạch, hạn chế sự kéo dài của quy trình xây dựng và kiểm tra, rà soát phương án giá bán lẻ điện bình quân.

Trên đây là Tờ trình về dự thảo Quyết định thay thế Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg ngày 30 tháng 6 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ quy định về cơ chế điều chỉnh mức giá bán lẻ điện bình quân, Bộ Công Thương xin kính trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định./.

(Xin gửi kèm theo:

1. Dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ đã được chỉnh lý sau khi có ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp.

2. Báo cáo thẩm định của Bộ Tư pháp; Báo cáo giải trình, tiếp thu ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp.

3. Báo cáo đánh giá tác động của Dự thảo Quyết định.
4. Bản tổng hợp, giải trình, tiếp thu ý kiến góp ý của các cơ quan, tổ chức.
5. Bản chụp ý kiến của bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan của Chính phủ đối với nội dung Dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ.
6. Báo cáo đánh giá tổng kết Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg).

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó Thủ tướng Lê Minh Khái (để b/c);
- Bộ trưởng (để b/c);
- Bộ Tư pháp;
- Văn phòng Bộ, Vụ Pháp chế;
- Lưu: VT, ĐTĐL.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỦ TRƯỞNG**

Nguyễn Sinh Nhật Tân